

Ett starkt samhälle med rötterna i skogen

Detta dokument är Södras plattform inför valet 2026. Vi vill samla och tydliggöra de politiska förändringar som krävs för att skogsnäringen ska kunna bidra till ett starkare och mer hållbart Sverige. Plattformen riktar sig till dig som är skogsägare och till dig som är politiker – med målet att skapa engagemang och dialog kring skogens framtid. Genom konkreta förslag vill vi visa hur skogen kan vara en lösning på både klimatutmaningar och landsbygdsutveckling, och hur vi tillsammans kan skapa förutsättningar för en konkurrenskraftig och demokratisk skogsnäring – idag och för kommande generationer.

Från en familj till en annan

Södra bildades 1938 ur idén om att vi är starkare tillsammans. I dag är Södra Sveriges största skogsägarförening med fler än 50 000 familjeskogsbrukare som medlemmar. Råvaran från medlemmarnas skogar förädlas till produkter som ersätter fossila material och bidrar till den gröna omställningen. Förnybara produkter behövs i vår vardag och bidrar till människors hälsa och välbefinnande.

När vi pratar om skogsgårdens många värden handlar det om ekonomisk lönsamhet, ansvar för biologisk mångfald och sociala dimensioner som rymmer allemansrätt, generationsskiften och landsbygdsutveckling.

Tillsammans äger Södras medlemmar 2,8 miljoner hektar skogsmark i Götaland och en världsledande industri som förädlar skogsråvaran till förnybara produkter inom massa, trä, byggsystem, flytande bioprodukter och energi. I vår skogsindustri jobbar 3 400 medarbetare och under 2024 omsatte Södra 29 miljarder kronor. Våra produkter exporteras över hela världen och tillsammans bidrar vi till ett naturligare samhälle.

Södra är en bro mellan skogsgården och konsumenten, eller som vi hellre uttrycker det: Från en familj till en annan.

1. Tillsammans för ett mer robust samhälle

Södra är mer än en förening. Vår styrka ligger i gemenskapen och i den demokratiska tradition som genomsyrar allt vi gör. Hos oss har varje medlem en röst, och tillsammans formar vi framtiden för både skogen och samhället.

Vi tror på att vara nära beslutsfattare och nära de utmaningar och möjligheter som präglar vår tid. Genom dialog och samverkan, från det lokala årsmötet i skogsbruksområdet till möten med politiker och myndigheter, är vi med och driver utvecklingen framåt. Vi är stolta över att vara en del av det demokratiska samhället, där engagemang och ansvar går hand i hand.

Skogen är också en trygghet när samhället sätts på prov. Under kriser och utmanande tider kan vi snabbt mobilisera våra resurser och vår kunskap. En konkurrenskraftig och robust industri är en strategisk tillgång för Sverige, och en omistlig del av totalförsvaret. Vi har också erfarenhet av att hantera stormar, bränder och andra påfrestningar – och vi vet att skogen och människorna som lever med den är avgörande för att Sverige ska stå starkt även när det blåser snålt.

2. Skogsbruk skapar jobb, välfärd och utveckling

Skogen är grunden för mycket av det som gör Sverige starkt. Den ger oss arbetstillfällen, exportintäkter och möjligheter att bygga ett hållbart samhälle, inte minst på landsbygden. Idag står skogsnäringen för cirka 2,5 procent av BNP och sysselsätter runt 120 000 personer. Skogsindustrin är en av landets största exportsektorer och bidrar till välfärd i hela landet.

I våra bygder är skogen ofta navet för utveckling och framtidstro. Den skapar jobb, ger skatteintäkter och gör det möjligt för unga att bo kvar och bygga sin framtid där rötterna finns. Skogsnäringen är också en plats för innovation, här utvecklas nya produkter och lösningar som bidrar till ett mer hållbart samhälle.

Med rätt satsningar på skogsskötsel, förnyring och växtförädling kan tillväxten i skogen öka med upp till 24 procent. Det skulle innebära ett samhällsvärde på nästan 1 000 miljarder kronor över 100 år och skapa upp till 45 000 nya jobb. För att lyckas behöver vi satsa på utbildning och kompetens, och göra det attraktivt för fler att välja skogen som sin framtid. Allt som har med skog att göra ska ses på lång sikt. En planta som sätts i marken i dag kommer att växa under 20 mandatperioder innan det avverkas och ger plats för nya plantor.

Vi arbetar även för att EU ska styra mot klimatanpassningar inom skogsbruket och ökad tillväxt i Europas skogar. Potentialen och samhällsnyttan är enorm med ett inte bara bildligt utan en bokstavligt talat grönare kontinent.

3. En nyckel till klimatomställningen

Skogen är en av våra viktigaste resurser i omställningen till ett fossilfritt och hållbart samhälle. När träden växer binder de koldioxid och bidrar till att minska klimatpåverkan. Genom att använda trä och andra biobaserade produkter i stället för fossila material kan vi göra stor skillnad, både i byggsektorn och i industrin. Skogen binder inte bara koldioxid när den växer, utan finns kvar i de produkter som kommer ut på marknaden och som i många fall ersätter fossila alternativ. Det är det som kallas substitutionseffekten.

Ett hus byggt i trä har ungefär hälften så stor klimatpåverkan som ett hus byggt i betong. Trä är dessutom lätt att återanvända och återvinna, vilket gör byggandet mer cirkulärt och hållbart. Södra har satsat på industriellt träbyggande med korslimmat trä (KL-trä), och vi ser hur det skapar nya möjligheter för klimatsmarta och effektiva byggprojekt.

Skogen bidrar också till innovation inom textilindustrin. Med vår textilmassa och OnceMore®-processen kan vi återvinna blandtextilier och skapa nya, hållbara och cirkulära material. Det minskar avfallet och ökar efterfrågan på lövträd, vilket gynnar både biologisk mångfald och skogens långsiktiga hälsa.

Ytterligare exempel är Södras förädling av restströmmar inom industrin, som möjliggjort att vi producerar världens första fossilfria biometanol och siktar nu på att bli världsledande i produktionen av sulfatlignin, vilket möjliggör ytterligare utfasning av fossila material.

Vi vill att klimatarbetet ska bygga på rättvisa och tydliga spelregler. Därför driver vi på för gemensamma modeller för att mäta klimatnytta och substitutionseffekt, så att det blir tydligt hur skogen bidrar till att minska utsläppen och skapa ett mer förnybart och cirkulärt samhälle.

4. Aktivt förvaltarekap av naturen

Vårt hållbarhetsarbete inom den skogliga verksamheten är en integrerad del av koncernstrategin och genomryrar hela värdekedjan, från skogsägare till industri.

Södra bedriver ett aktivt och ansvarsfullt skogsbruk där hänsyn till biologisk mångfald, vattenkvalitet, kulturmiljöer och sociala värden är centrala. Genom certifiering enligt FSC® och PEFC säkerställer vi att skogsbruket sker enligt internationellt erkända hållbarhetsstandarder.

För att främja naturvård erbjuder vi en naturvårdspremie till medlemmar som frivilligt avsätter skogsmark med höga naturvärden. Premien har bidragit till ett ökat engagemang för frivilliga avsättningar och stärker livsmiljöerna för skogens arter.

Södra samarbetar med forskningsaktörer för att utveckla kunskapen om skogens ekosystem. Genom digitala verktyg och datadrivna beslut kan vi identifiera artförekomster och anpassa skogsbruket för att skydda känsliga miljöer.

Våra hållbarhetsmål är likställda med de finansiella målen och omfattar bland annat fossilfri produktion och transporter, ökad skogstillväxt och minskad arbetsskadefrekvens. Vi följer upp målen systematiskt och rapporterar öppet om framstegen.

Södra står bakom globala initiativ som FN:s Global Compact, Agenda 2030 och Parisavtalet. Vårt arbete bidrar till den gröna omställningen och stärker skogens roll som lösning på klimatutmaningen.

För att stärka motiven till att arbeta ännu mer med naturvård vill Södra se en gemensam standard inom EU för naturkrediter, som leder till att frivilliga avsättningar och åtgärder som gynnar biologisk mångfald premieras och framtidssäkras.

Vi vill också införa flexibla skyddsformer som tar sin utgångspunkt i statusen på naturvärden, i stället för att endast skydda områden för evigt. Naturen är i konstant förändring, med olika behov av bevarande och skötsel, vilket bör återspeglas i hur vi arbetar med olika former av skydd och restaurering.

5. Vägen framåt

För att skogen ska kunna bidra fullt ut till både ekonomi och klimat krävs modiga och kloka beslut, både i Sverige och i EU.

En bra grund att utgå ifrån är EU-kommissionens bioekonomistategi, som kommer vara viktig när ny lagstiftning tas fram. I bioekonomistategin slås det fast att biobaserade material är av stor betydelse för att nå EU:s klimatmål och även för att stärka EU:s strategiska autonomi. Att förena dessa mål är centralt. Om vi ska lyckas i den gröna omställningen måste konkurrenskraften och den europeiska säkerheten stärkas.

Det är särskilt välkommet att strategin erkänner primärproduktionen som en stark bas och att bönder och skogsägare erkänns som nyckelaktörer.

Vi vill gärna bidra med ytterligare steg i att forma EU:s inriktning mot ett grönare Europa. Reglerna för företag och skogsägare behöver förenklas, tillväxtfrågor relaterade till framtidens råvaruförsörjning behöver lyftas och lagstiftningen bli tydligare och rättssäker för alla som lever med och av skogen.

Vi vill också att trä klassas som en kritisk råvara i beredningsplaneringen, och att lagstiftningen blir tydlig och rättssäker för alla som lever med och av skogen.

I Sverige vill vi att klimatdeklarationer för byggnationer inkluderar inlagrat kol och att gränsvärden för klimatpåverkan skärps. Offentlig upphandling bör premiera hållbara material och lösningar. Vi vill också se satsningar på utbildning och kompetensutveckling inom skogsbruk och träbyggande, så att fler kan ta del av de nya möjligheterna som skogen erbjuder.

Vi tror på en framtid där skogen är en plats för innovation, tillväxt och hållbarhet och för människor som vill bygga sin framtid i och med naturen.

6. En solid grund för beredskap och motståndskraft

När samhället ställs inför prövningar, oavsett om det handlar om naturkatastrofer, energikriser eller andra oväntade händelser, visar det sig gång på gång hur viktig skogen och skogsnäringen är för Sveriges robusthet. Skogen är inte bara en källa till råvara och välstånd – den är också en trygghet och en resurs när det verkligen gäller.

Genom historien har skogen spelat en avgörande roll i Sveriges beredskap. Under andra världskriget blev veden landets viktigaste energikälla. I dag har vi utvecklat ett modernt och decentraliserat system där skogsnäringen kan bidra med allt från energi och värme till logistik, transporter och samhällskritiska produkter. Våra industrier kan snabbt ställa om produktionen för att möta nya behov, och vi har erfarenhet av att hantera både stormar, bränder och andra påfrestningar.

Södra och våra medlemmar har en unik förmåga att mobilisera resurser och kunskap när det behövs som mest. Vi känner våra marker, vägar och landskap. Vi har nätverk och logistik som når ut till även de mest avlägsna delarna av landet. När samhället behöver ställa om eller snabbt agera, är skogsnäringen en självklar del av lösningen.

Skogsnäringen står för en betydande del av Sveriges bioenergi och fjärrvärme. Det innebär att vi kan bidra till att hålla värmen i husen och elen i ledningarna även när andra energikällor sviktar. Våra produkter – från trä och papper till biobränslen och kemikalier – är samhällsviktiga och kan användas för att säkra allt från sjukvård till livsmedelsförsörjning.

I tider av oro och osäkerhet är det en styrka att ha tillgång till inhemska, förnybara resurser. Skogen ger oss möjligheten att vara mindre beroende av importerade råvaror och energi. Det gör Sverige mer motståndskraftigt mot störningar i omvärlden.

Skogsnäringen är också en viktig aktör när det gäller att underhålla och utveckla vägnätet, särskilt på landsbygden. Våra transporter och maskiner håller vägar öppna och tillgängliga, vilket är avgörande vid kriser, räddningsinsatser och brandbekämpning. Vi har också egna kommunikationskanaler och nätverk som snabbt kan sprida information och mobilisera insatser.

I en tid när samhällets sårbarheter blir allt tydligare, behöver vi tänka nytt kring beredskap. Skogen och skogsnäringen har en självklar plats i totalförsvaret och i planeringen för ett robust samhälle. Vi vill att trä klassas som en kritisk råvara i beredskapsplaneringen, och att skogsnäringens roll i energiförsörjning, logistik och samhällsservice lyfts fram i både nationella och europeiska strategier.

Sverige behöver säkra att det svenska skogsbruket och industrin har konkurrenskraftiga villkor och förutsättningar att utvecklas.

7. Skogen är vår gemensamma framtid

Inom Södra är vi övertygade om att skogen är av central betydelse för Sverige. Den skapar jobb, export och välfärd, samtidigt som den är en nyckelspelare i klimatomställningen. Med rätt politiska beslut kan vi växla upp skogens bidrag, skapa tiotusentals nya jobb och göra Sverige till ett föregångsland för hållbar utveckling.

Skogen är också en plats för demokrati, delaktighet och trygghet. Genom att ta vara på våra medlemmars engagemang och kunskap kan vi fortsätta utveckla både skogen och samhället. Vi vill att skogen ska vara en resurs för alla, nu och i framtiden.

10 punkter för en stärkt bioekonomi:

1. Skapa balans mellan produktions- och miljömål	Sverige behöver en jämställd styrning där miljömålen kompletteras med tydliga produktionsmål för skogsbruket.
2. Sätt mål om ökad skogstillväxt	Ett nationellt och europeiskt mål om ökad skogstillväxt ger både klimatnytta och fler jobb.
3. Säkra rättvisa villkor för skogsägare	Lagstifta om att ekonomisk kompensation alltid ska utgå vid större intrång och restriktioner i brukandet av skogsmark, på samma sätt som vid expropriation.
4. Stärk förutsättningarna för investeringar i skogsbruket	Skapa långsiktiga och lönsamma villkor för skogsägare, så att frivilligt och ideellt naturvårdsarbete kan fortsätta att utvecklas.
5. Möjliggör flexibla skyddsformer för naturvärden	Utveckla lagstiftning som tillåter att skydd av naturvärden kan anpassas över tid utifrån områdets status, i stället för att vara permanent, så att skyddet blir dynamiskt, effektivt och relevant.
6. Satsa på utbildning och kompetensutveckling	Stimulera utbildningsinsatser och kompetenshöjning inom skogsbruk och träbyggande, så att fler kan ta del av de nya möjligheter som skogen erbjuder och bidra till innovation och hållbar utveckling.
7. Premiera det förnybara och cirkulära i offentlig upphandling	Inför krav på att klimatdeklarationer för byggnationer inkluderar inlagrat kol och att gränsvärden för klimatpåverkan skärps, så att hållbara material och lösningar gynnas i offentliga projekt.
8. Forma en konkurrenskraftig europeisk bioekonomi	Verka för att EU tar bioekonomistrategin vidare i kommande lagstiftningar, med syfte att i högre grad än i dag ersätta fossila material med biobaserade produkter.
9. Låt skogsägare få betalt för miljö- och klimatnytta	EU bör ta fram standarder för krediter som är attraktiva för skogsägare och premierar åtgärder som gynnar biologisk mångfald och inbindning av kol.
10. Klassificera trä som en kritisk råvara i beredskapsplaneringen	Lyft fram skogsnäringens roll i energiförsörjning, logistik och samhällsservice i nationella och europeiska strategier, och säkerställ att trä klassas som en kritisk råvara för Sveriges och Europas beredskap.